

Ekspresīvo tekstu tulkošana (EN/LV)
(*Translation of Expressive Texts*)

Autors	Assoc. Prof., <i>Dr. philol.</i> Jānis Veckrācis
LAIS kods	...
Pārbaudes forma	Ieskaite
Kredītpunkti (ECTS kredītpunkti)	2 KP (3 ECTS)
Kopējais kontaktnodarbību skaits	16
Lekciju un semināru skaits	3
Praktisko nodarbību skaits	13
Nepieciešamās zināšanas kursa uzsākšanai	Sekmīgi nokārtoti kursi, kas sniedz SPSR* 1, SPSR 2 (latviešu un angļu) un SPSR 3 noteiktās zināšanas, prasmes un kompetences
Studiju programmas daļa	Nozares profesionālās specializācijas studiju kursi. Rakstiskās tulkošanas kursi
Studiju programmas nosaukums	Tulkošana un valodu tehnoloģija
Īstenošanas valoda un laiks	LV/ENG Saskaņā ar apstiprināto studiju plānu

* SPSR – Studiju programmas sasniedzamie rezultāti

Studiju kursa mērķis

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar daiļliteratūras (ekspresīvo) tekstu tulkošanas principiem, paņēmieniem, teksta izpratnes metodēm, tulkojot dažādu žanru tekstu fragmentus.

Studiju rezultāti

Studiju kursa apgūšanas rezultātā students iegūst:

- spēj identificēt ekspresīvo/daiļliteratūras tekstu tulkošanas problēmas un piedāvāt to risinājumus,
- spēj komentēt, pamatot savu tulkoto tekstu,
- prot atpazīt mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus un piedāvāt adekvātus tulkojumus mērķvalodā,
- prot identificēt un tulkojumā apstrādāt ar kontekstu/kotekstu/implikatūru saistītās daiļliteratūras teksta tulkojuma vienības un aspektus,
- prot – sākuma/pamata iemaņu līmenī – tulkot (atdzejot) dzejas tekstus,

- prot redakcionāli pārskatīt un rediģēt daiļliteratūras tekstu tulkojumus,
- prasmes un kompetences atbilstoši SPSR 1, SPSR 2 (latviešu un angļu), SPSR 3, kā arī 4.2.1., 5.3.2., 7.2.3., 7.3.3.

Studējošo patstāvīgā darba organizācijas veids

Studentu patstāvīgais darbs ietver:

- regulāru studiju kursa vielas apgūšanu, izmantojot lekciju materiālus (tajā skaitā Moodle izvietotos), mācību literatūru, interneta resursus,
- mājas darbu izpildi,
- gatavošanos eksāmenam.

Studiju rezultātu vērtēšana

Gala rezultātu veido:

- rakstveida var daiļliteratūras tulkošanas teorētiskiem un praktiskiem jautājumiem – 20%,
- mājasdarbi – 40%,
- eksāmens – 40%.

Studiju kursa saturs

Nr.p.k.	Tēmas nosaukums
1.	Ekspresīvo tekstu funkcijas un estētika.
2.	Prozas tekstu tulkošana.
3.	Daiļliteratūras tekstu konteksta aspekti tulkošanas situācijā.
4.	Daiļliteratūras tekstu konteksta un implikatūras aspekti tulkošanas situācijā.
5.	Daiļliteratūras teksta asociatīvie slāņi un tulkošanas aspekts.
6.	Humors daiļliteratūras tekstos un tulkošanas aspekts.
7.	Dzejas teksts tulkojumā – pamata teorētiskie un praktiskie apsvērumi.
8.	Daiļliteratūras tekstu tulkojumu redakcionālie aspekti.

Studiju kursa kalendārais plāns

Nodarbības numurs	Tēmas nosaukums	Nodarbības veids (lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, laboratorijas darbi), akadēmisko stundu skaits
1.-2.	Ievadlekcija. Ekspresīvo tekstu funkcijas, mērķis un estētika. Tekstu recepcija. Daiļliteratūras tekstu lingvokulturoloģiskie aspekti. Autora, teksta, tulkotāja, lasītāja mijiedarbe.	1 lekcija (L), 1 prakt. nodarb. (PN)

	Praktiskais darbs: teksts un tulkotāja lēmumpieņemšana; variantu izvēles kritēriji un apsvērumi; beigu redakcijas veidošana.	
3.-4.	Prozas tekstu tulkošana. Prozas tekstu stilistiskās un poētiskās iezīmes, funkcijas. Apstrāde tulkošanas procesā. Praktiskais darbs: ilustratīvu piemēru analīze, tulkošana, pārrunāšana.	0,5 L, 1,5 PN
5.-6.	Daiļliteratūras tekstu konteksta aspekti tulkošanas situācijā. Praktiskais darbs: ilustratīvu piemēru analīze, tulkošana, pārrunāšana.	0,5 L, 1,5 PN
7.-8.	Daiļliteratūras tekstu konteksta un implikatūras aspekti tulkošanas situācijā. Praktiskais darbs: teksta fragmentu tulkošana, pārrunāšana.	0,5 L, 1,5 PN
9.	Daiļliteratūras teksta asociatīvie slāņi un tulkošanas aspekts. Praktiskais darbs: teksta fragmentu tulkošana, pārrunāšana.	1 PN
10.-11.	Humors daiļliteratūras tekstos un tulkošanas aspekts. Praktiskais darbs: tekstu analīze, tekstu fragmentu tulkošana, pārrunāšana.	2 PN
12.-13.	Dzejas teksts tulkojumā – pamata teorētiskie un praktiskie apsvērumi. Praktiskais darbs: tekstu analīze, tekstu fragmentu tulkošana, pārrunāšana.	0,5 L, 1,5 PN
14.-16.	Daiļliteratūras tekstu tulkojumu redakcionālie aspekti. Praktiskais darbs: tekstu tulkošana/rediģēšana.	3 PN

Pamatliteratūra

- Bassnett, Susan, Lefevere, Andre. *Constructing Cultures. Essays on Literary Translation*. Clevedon: Multilingual Matters. 2001 [1998].
- Bittner, Hansjörg. *Evaluating the Evaluator. A Novel Perspective on Translation Quality Assessment*. London, New York: Routledge. 2020. E-grāmata.
- Boase-Beier, Jean, Fisher, Lina, Furukawa, Hiroko. *The Palgrave Handbook of Literary Translation*. Palgrave Macmillan. E-book.
- Eagleton, Terry. *How to Read Literature*. New Haven: Yale University Press. 2013.
- Esteban, Claude. 2001. Poetry and Translation. In *Sites*. Vol. 5, Issue 2. Paris: Gordon and Breach Publishing Group, 331-340.
- Landers, C. E. *Literary Translation. A Practical Guide*. Multilingual Matters. 2001.
- Munday, Jeremy. *Evaluation in Translation. Critical Points of Translator Decision-making*. Routledge. 2012.

Papildliteratūra

Sīle, Aija, Veckrācis, Jānis. *Tulkojumu redakcionālā pilnveide*. Rīga: Zinātne. 2021.

Citi informācijas avoti

Docētāja *Moodle* sagatavotie materiāli.